

а) определя и обявява реда и начина за оценяване (критерии, показатели, качествени и количествени оценки); гарантира равнопоставеност на всички индивидуални участници и/или отбори;

б) наблюдава за правилното и безопасно провеждане на състезанието – спазване на технологичните изисквания за решаване/изпълнение на теоретичните и практическите задания, тестове, казуси, задачи, проекти и др.;

в) оценява постиженията на учениците - състезатели;

г) разработва условия за отборно и/или индивидуално класиране;

д) съставя протокол за резултатите от състезанието и класирането на участниците;

е) за всяко нарушение на установения ред за провеждане на състезанието комисията санкционира състезателя с отнемане на точки. При груби нарушения състезателят може да бъде отстранен от по-нататъшно участие. Начинът и редът за санкциониране се съобщават преди състезанието от комисията по провеждането му.

4.3.5. РУО съдействат, координират и контролират дейностите по организирането, провеждането и финансирането на училищния, регионалния и/или националния кръг.

4.3.6. Работата на националните комисии се координира от отговорните експерти по съответните професионални направления в МОН.

4.4. Система за оценяване – правила и критерии.

4.4.1. Училищен кръг – определя се от комисията, назначена със заповед на директора.

4.4.2. Регионален кръг – определя се от комисията за организиране и провеждане на регионалното състезание, назначена със заповед на директора на училището-домакин.

4.4.3. Национален кръг – определя се от националната комисия за организиране и провеждане на националното състезание, назначена със заповед на директора на училището - домакин.

4.4.4. Комисиите за изготвяне на състезателните задания разработват съответните критерии и показатели за оценяване.

4.4.5. Примерни критерии и показатели за оценяване постиженията на учениците.

4.4.6. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда:

а) този критерий може да има качествено или количествено изражение. Ако ученик по време на състезанието създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, състезанието се прекратява и на състезателя (отбора) не се определят точки;

б) правилен избор и използване на лични предпазни средства;

в) правилна употреба по безопасен начин на предметите и средствата на труда;

г) спазване изискванията за пожарна и аварийна безопасност;

д) разпознаване на опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефиниране и спазване предписания за своевременна реакция;

е) спазване изискванията за опазване на околната среда, свързани с възложената работа, включително почистване на работното място.

4.4.7. Ефективна организация на работното място и правилен подбор на материали, инструменти, изделия, консумативи, апаратура и друга техника съобразно конкретното задание:

а) правилен избор на необходимата диагностична измервателна техника;

б) правилен избор и подреждане на необходимите инструменти, приспособления, апарати, уреди, приспособления и стендове, осигуряващи точно спазване на технологичните операции;

в) правилен избор и целесъобразно използване на необходимите заготовки, суровини, консумативи, полуфабрикати, материали и/или резервни части по вид, качество и количество.

4.4.8. Познание и спазване изискванията на нормативната уредба - правилници, наредби, инструкции, предписания и др., свързани със състезателните задания.

4.4.9. Спазване технологичната последователност на операциите според заданието:

а) самостоятелно определяне вида и технологичната последователност на операциите;

б) спазване технологичната последователност на операциите.

4.4.10. Качество на изпълнението на заданията:

а) точност при работа с измервателни инструменти или апаратура и отчитане на измерваните величини;

б) правилно определяне техническото състояние на детайлите и вземане на решение за ремонтно-възстановителни операции;

в) точност при извършване на операциите;

г) изпълнение на заданието в определения срок и др.

4.4.11. Самоконтрол и самопроверка:

а) самостоятелно осъществяване на операционен контрол – оценяване на резултатите, вземане на решение и отстраняване на грешките;

б) оптимален разчет на времето за изпълнение.

4.4.12. Творчество, оригиналност, атрактивност, креативност, сложност.

4.4.13. Презентиране на работата (изделието, проекта) и др.

5. Ресурсно осигуряване:

5.1. Професионалните гимназии осигуряват:

а) училищни отбори от ученици - състезатели и ръководителите им;

б) оборудвани кабинети, работилници, лаборатории, зали или работни площадки за изпълнение на заданията;

в) участие на социалните партньори;

г) отразяване на събитието.

5.2. Министерството на образованието и науката осигурява:

а) цялостната организация, координация и контрол на етапите на състезанията;

б) финансовите средства по утвърдена план-сметка.

5.3. Партньорите (предприятия, браншови организации, ВУЗ, медии и др.) осигуряват:

а) реални работни места, техника, материали, уреди, апарати, инструменти, консумативи, технологична документация, програмни продукти, работно облекло и др.;

б) фирмени рекламни и информационни материали.

5.4. Министерството на образованието и науката осигурява финансово:

а) командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) – на учениците от страната, класирани за участие в регионалния и/или националния кръг от състезанията;

б) материално и техническо осигуряване на организацията и провеждането на състезанията:

– технически съоръжения, машини, апарати, уреди, инструменти

– материали, заготовки, консумативи, полуфабрикати и др.

– канцеларски материали и размножаване на състезателни материали

в) наем зали, музикално оформление, осветление, водещи, украса и др.;

г) командировъчни разходи за националните комисии при провеждане на състезанието;

д) информация и реклама – в електронни и/или печатни медии (национални и регионални), информационни и рекламни материали;

е) награден фонд на отборните и индивидуалните победители от националния кръг;

ж) необходими финансови средства за: членски внос, такси, участие на техническия делегат в задължителните срещи на „Комитета за развитие на състезанията” към WorldSkills Europe и участие на национален отбор в международните състезания World Skills Europe.

з) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните състезания по професиите.

5.5. Финансовите средства за дейностите по организиране и провеждане на състезанията, с изключение на средствата по т. 5.4, може да се осигуряват от отраслови министерства, общини, агенции и ведомства, юридически лица с нестопанска цел, организации на работодателите, организации на работниците и служителите, висши училища, сродни обучаващи организации – центрове, клубове, школи и др.

5.6. Финансовите средства може да се разпределят за отделните кръгове на състезанията:

а) училищен кръг – от директорите на училищата, в които се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на участващите ученици и в рамките на одобрените средства по бюджета на училището;

б) регионален кръг – чрез завишаване лимита на съответните РУО-домакини или на училищата, определени за домакини, в които се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на учениците-състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка;

в) национален кръг – чрез завишаване лимита на РУО-домакин или на училището, определено за домакин, в което се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, и на Центъра на учебно-тренировъчните фирми за провеждането на „Панаир на УТФ Млад предприемач - Международен панаир ТФ ФЕСТ“, въз основа на броя на учениците - състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка.

г) международни състезания WorldSkills Europe – чрез завишаване лимита на Центъра на учебно-тренировъчните фирми в средните професионални училища въз основа на одобрена план-сметка.

д) международни състезания по професии – съгласно одобрена план-сметка за състезанията.

5.7. В случай че училище не заяви участието си, определените за него средства се преразпределят за финансиране на дейностите за съответното състезание.

5.8. Средствата, предвидени в план-сметките на състезанията, може да се преразпределят за възникнали потребности, свързани с нормалното провеждане на съответното състезание с цел осигуряване на еднакви условия за участниците.

5.9. Неусвоените финансови средства, предвидени за дейностите по организирането и провеждането на състезанията по професии от регионалния кръг, може да се преразпределят за осигуряване нормалното провеждане на състезанието от националния кръг или за състезания от друго професионално направление, или за международни състезания WorldSkills Europe.

6. Отчитане на резултатите:

6.1. Директорите на професионалните гимназии и училища изготвят и представят:

а) в РУО – доклад за проведения училищен кръг на състезанията в тридневен срок от провеждането им;

б) в дирекция ПОО на МОН – материали в електронен вид за проведеното състезание (клипове, презентации, снимки, информация за участниците – брой, училища, учениците - състезатели и постиженията им, учителите - ръководители и участващи в професионалната им подготовка, класиране, награди, партньори, спонсори и др.).

6.2. Експертите по професионално образование в РУО изготвят и представят в дирекция ПОО на МОН, обобщен доклад за участието на училищата от региона в състезанията в седемдневен срок от провеждането им.

6.3. Дирекция „Професионално образование и обучение“ изготвя и представя на министъра на образованието и науката доклад за проведените състезания по професионални направления и за резултатите от тях.

ГРАФИК

за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2018-2019 година

ОЛИМПИАДА	ОБЩИНСКИ КРЪГ	ОБЛАСТЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ
Интердисциплинарна олимпиада „Знам и мога” за ученици от IV клас	26.01.2019 г. 9:00 ч.	23.02.2019 г. 9:00 ч.	06.04.2019 г. , от 09:00 ч. , РУО - Ямбол
Български език и литература	16.12.2018 г.	03.02.2019 г.	31.03.-01.04.2019 г. РУО – Стара Загора
Английски език	до 20.01.2019 г.	09.02.2019 г. 9:00 ч.	23.03.2019 г., 10:00 часа, РУО – Хасково
Немски език	до 25.01.2019 г.	23.02.2019 г. 9:00 ч.	29.03.-31.03.2019 г., РУО - Бургас
Руски език	до 13.01.2019 г.	09.02.2019 г. 9:00 ч.	16.03.2019 г., 09:00 часа, ПГПЧЕ, РУО-Плевен
Испански език	до 25.01. 2019 г.	16.02.2019 г. 9:00 ч.	30.03. 2019 г. 10:00 ч. РУО- Пловдив
Френски език	до 25.01. 2019 г.	16.02.2019 г. 9:00 ч.	23.03.2019 г. 10:00 ч. РУО - Плевен
Италиански език	до 25.01. 2019 г.	16.02.2019 г. 9:00 ч.	23.03.2019 г. 10:00 ч. РУО-София-град
Математика	до 15.12.2018 г.	02.02.2019 г.	12.04.-15.04.2019 г., РУО-София-град
Информатика	до 05.01.2019 г.	16.02.2019 г.	15.03.-17.03.2019 г. РУО - Пазарджик
Информационни технологии	до 13.01.2019 г.	до 10.03.2019 г.	10.05.-12.05.2019 г., РУО - Враца
Математическа лингвистика	до 13.01.2019 г.	15.02.2019 г. 14:00 ч.	05.04.-07.04.2019 г., РУО- Хасково
Философия	до 02.02.2019 г.	09.02.2019 г. 9:00 ч.	29.03. -31.03.2019 г., РУО – Варна
История и цивилизация	до 20.01.2019 г.	16.02.2019 г., 9:00 ч.	19.04. – 21.04. 2019 г., 08:00 часа, гр. Копривщица, РУО София-регион
Гражданско образование	до 19.02.2019 г.	до 25.02.2019 г.	19.04.-21.04.2019 г., РУО - Габрово
География и икономика	до 20.01. 2019 г.	23.02.2019 г. 9:00 ч.	12.04.-14.04. 2019 г., РУО – Видин
Физика	до 14.01.2019 г. включително	16.02.2019 г. 9:00 ч.	05.04.-07.04. 2019 г., 8:00 ч., РУО – Русе
Астрономия	до 15.01.2019 г. включително	23.02.2018 г. 14:00 ч.	19.04.-21.04.2019 г., 8:00 ч., РУО – Стара Загора
Химия и опазване на околната среда	до 20.01.2019 г.	09.02.2019 г., 9:00 ч.	16.03.-17.03.2019 г., РУО - Ямбол
Биология и здравно образование	до 31.01.2019 г.	24.02.2019 г., 9:00 ч.	30.03.-31.03.2019 г., 9:00 ч., РУО – Смолян
Техническо чертане	до 09.02.2019 г.	16.03.2019 г.	19.04.-21.04.2019 г., РУО – София-град

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания през учебната 2018-2019 година

СЪСТЕЗАНИЕ	ВИД НА СЪСТЕЗАНИЕТО, МЯСТО И ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ
Състезания по математика, чиито резултати могат да се използват при държавен план-прием за ученици от IV клас	1. Математическо състезание „Питагор“, 09.03.2019 г. 2. Математическо състезание „Европейско кенгуру“ – областен кръг – 16.03.2019 г. 3. Пролетно математическо състезание, 30.03.2019 г. 4. Математическо състезание „Откриване на млади таланти“, 18.05.2019 г.
Математика	1. Зимен математически турнир за ученици от VIII до XII клас, 18.01.-20.01.2019 г., РУО – Сливен 2. Математическо състезание „Европейско кенгуру“ – Областен кръг – 16.03.2019 г., – Национален кръг – 01.06.2019 г. – РУО – София - град 3. Математическо състезание между профилирани гимназии и паралелки на СУ с чуждозиков профил, 22-24.03.2019 г., РУО – Ловеч 4. Пролетни математически състезания, 29.03.2018- 31.03.2019 г., V – VIII клас, гр. София IX – XII клас, гр. Варна
Информатика	1. Национален есенен турнир по информатика – 23-25.11.2018 г., гр. Шумен 2. Пролетни състезания по информатика – 19-21.04.2019 г., гр. Велико Търново 3. Национален летен турнир по информатика – 07-09.06.2019 г., гр. Пловдив
Информационни технологии	1. Национален есенен турнир по информационни технологии „Джон Атанасов“ – 30.11. - 02.12.2018 г., гр. София 2. Национално състезание по компютърни мрежи – 13-14.04.2018 г., гр. София
Математическа лингвистика	Национално състезание по математическа лингвистика, 25.01. – 27.01.2019 г., РУО – Стара Загора
Физика	1. Есенно национално състезание по физика, 09.11. - 11.11.2018 г. 2. Национално състезание „Турнир на младите физици“, 01.02. -03.02.2019 г. 3. Пролетно национално състезание по физика, 08.03.-10.03.2019 г., РУО – Монтана
Химия и опазване на околната среда	Тестови задачи за ученици в гимназиалния етап, 13.04.-14.04.2019 г., РУО - Пазарджик
Природни науки и екология	Представяне и защита на проекти, 24.11.-25.11.2018 г., РУО – Видин
Природни науки и екология	Национално състезание „Акад. Любомир Чакалов“ по природни науки (химия, физика, биология) и география за ученици от VII клас, 08.06.-09.06.2019 г., РУО – София-град
Ключови компетентности	Ключови компетентности по природни науки (физика, химия, биология), 01.12. - 02.12.2018 г., РУО – Велико Търново

по природни науки	
Технологии	„Виртуално предприятие” – 12.04. - 13.04.2018 г., РУО – София-град
Английски език	Национално състезание за речев и комуникативни умения на английски език Общински кръг – до 14.10.2018 г. Областен кръг – до 21.10.2018 г. Национален кръг – 10.11. - 11.11.2018 г., гр. Стара Загора
Английски език	Фестивал на авторска драматургия и театър на английски език Областен кръг – до 03.02.2019 г. Национален кръг – 09.03. - 10.03.2019 г., гр. Враца
Немски език	Национален конкурс за театър на немски език в гр. Пазарджик, април 2019 г.
Немски език	Национално състезание за написване на есе Областен кръг – м. ноември 2018 г. Национален кръг – м. април 2019 г., град София
Френски език	Национален конкурс за театър на френски език, април 2019 г.
Испански език	Национален конкурс за театър на испански език, февруари - март 2019 г.
Английски език, Испански език, Италиански език, Немски език, Руски език, Френски език	Многоезично състезание Областен кръг – 20.10.2018 г. Национален кръг – 24.11.2018 г., гр. Велико Търново
Религия	Национален конкурс „Бог е любов”, Областен кръг – до 01.04.2019 г. Национален кръг – юни 2019 г., Русе
Музика	Национално състезание Музикална игра „Ключът на музиката“ - Общински кръг – 25.01.2019 г. - Областен кръг – 22.02.2019 г. - Национален кръг – 22.03.– 24.03.2019 г., гр. Пловдив
Хореография	Национално състезание „Фолклорна плетеница” - Областен кръг – до 19.04.2019 г. - Национален кръг – 31.05. – 03.06.2019 г., гр. Варна

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания по професии

през учебната 2018-2019 година

№	СЪСТЕЗАНИЯ ПО ПРОФЕСИИ	УЧИЛИЩЕН КРЪГ	РЕГИОНАЛЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ МЕСЕЦ НА ПРОФЕСИИТЕ април 2019 г.
НАЦИОНАЛНА ПАНОРАМА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (състезания от № 1-№ 11)				
1.	Състезание по приложна електроника „Мога и зная как”	до 01.03.2019 г.	до 31.03.2019 г.	Април 2019 г.
2.	Най-добър млад хлебар-сладкар	до 28.02.2019 г.	до 31.03.2019 г.	
3.	Най-добър млад готвач	до 28.02.2019 г.	до 31.03.2019 г.	
4.	Най-добър млад сервитьор	до 28.02.2019 г.	до 31.03.2019 г.	
5.	Млади таланти в модата	-	-	
6.	Най-добър млад фризьор и гримьор	-	-	
7.	Най-добър млад строител	до 28.02.2019 г.	07-08.03.2019 г. 14-15.03.2019 г. 21-22.03.2019 г. 28-29.03.2019 г.	
8.	Озеленяване и цветарство	до 28.02.2019 г.	-	
9.	Стилни мебели и дърворезба	до 28.02.2019 г.	-	
10.	Най-добра бизнес идея	до 28.02.2019 г.	-	
11.	Най-добър млад керамик	до 16.02.2019 г.	-	22-24.03.2019 г.
12.	Най-добър млад барман	до 28.02.2019 г.	до 31.03.2019 г.	
13.	Счетоводство	до 28.02.2019 г.	-	Април 2019 г.
14.	Най-добър млад автомонтъор и водач на МПС	до 28.02.2019 г.	15-16.03.2019 г. 22-23.03.2019 г.	Април 2019 г.
15.	Национален учебно-професионален конкурс „Най-добър млад инсталатор”	до 19.02.2019 г.	до 19.03.2019 г.	Април 2019 г.
16.	Панаир на УТФ Млад предприемач			
17.	Млад фермер	12.02.2019 г.	20-29.03. 2019 г.	Април 2019 г.
18.	Най-добър техник в машиностроенето	до 26.01.2019 г.	-	08-09.03.2019 г.
19.	Национален преглед за млади изследователи Енергетика, икономика и математическо моделиране	до 12.03.2019 г.	-	Април 2019 г.
20.	Горски многобой	28.02.2019 г.	-	07-09.05.2019 г.
21.	Състезание по електроенергетика „Стани стипендиант на ЧЕЗ“	до 21.12.2018 г.	11-28.02.2019 г.	Март 2019 г.
22.	Най – добър млад заварчик	до 16.02.2019 г.	-	12-14.04.2019 г.

Съгласували:

Таня Михайлова, заместник-министър

Албена Михайлова, главен секретар

Соня Кръстанова, директор на ДФ

Първолетка Узунова, директор на ДССД

Анка Първанова, главен счетоводител

Дирекция „Правна“

Мария Тодорова, директор на ДПОО

Грета Ганчева, директор на ДПО

Евгения Костадинова, директор на ДСПУО

Изготвили:

Стоянка Почеканска – главен експерт в ДСПУО

Маня Манева – главен експерт в ДСПУО

Анелия Томова – главен експерт в ДПО

ПРОЕКТ!